

Ausiàs March i la Poesia Europea

Codi: 105844

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OB	3	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Lluís Cabré Ollé

Correu electrònic: Lluís.Cabre@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

L'assignatura ofereix una introducció a la poesia catalana dels segles XIV i XV, amb l'accent en les tradicions de l'Europa del moment (en francès, italià i castellà), i també una lectura detallada d'una (selecció de) la poesia d'Ausiàs March. L'estudi dels cançoners manuscrits i el de les edicions crítiques també hi tenen un paper important.

A l'acabament del curs, l'estudiant haurà de ser capaç de (a) comprendre l'evolució històrica de la lírica cortesana dels segles XIV i XV i la configuració de tradicions literàries, i (b) haurà d'haver adquirit familiaritat amb els diversos aspectes de l'obra d'Ausiàs March, de manera que (c) sigui capaç de comentar qualsevol de la trentena de peces seleccionades demostrant comprensió literària i un domini satisfactori del català medieval.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes de l'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte les seves fonts, la periodització de la història literària occidental i el context social.
- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats que facilitin el treball en equip.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre les tendències, els gèneres i els autors de la tradició literària catalana.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Identificar les principals tendències, els autors més significatius i les obres més representatives de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris des de bases filològiques i comparatives.

- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
2. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
3. Comentar textos literaris, aplicant-hi els instruments adquirits i d'acord amb el context històric i sociocultural.
4. Demostrar un nivell bàsic de coneixements de llengua catalana medieval, i redactar versions al català modern de textos medievals.
5. Descriure i interpretar la tradició cultural occidental, de l'època clàssica al final de l'Edat Mitjana, i reconèixer en un text medieval els trets de la tradició occidental.
6. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
7. Elaborar treballs d'acord amb l'ètica científica.
8. Explicar el context de la literatura catalana medieval i relacionar obres amb el seu context històric i cultural.
9. Fer treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
10. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
11. Identificar les relacions de la literatura amb la història, l'art o altres moviments culturals.
12. Identificar temes i motius de la tradició clàssica i medieval europea en qualsevol de les seves manifestacions literàries i artístiques.
13. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la seva relació amb les àrees humanes, artístiques i socials.
14. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
15. Planificar, organitzar i fer treballs en equip.
16. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
17. Produir textos escrits i orals amb correcció normativa.
18. Reconèixer temes i motius de la tradició europea en un text català medieval.
19. Redactar assajos originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període medieval.
20. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
21. Utilitzar recursos tecnològics (digitals i audiovisuals) per a l'adquisició del coneixement i les seves aplicacions en llengua i literatura.

Continguts

1. Introducció. Tradició trobadoresca: poesia cortesana de Pere el Gran a Pere III (1276-1387). El revival trobadoresc a Tolosa i la preceptiva. Cançoners. Versificació i llengua.

2. Poesia a les corts de Joan I, Martí I i el seu fill Martí el Jove (1387-1410). Influència italiana i francesa: Guillaume de Machaut i Dante. Gilabert de Pròixita, Andreu Febrer, Melcior de Gualbes. Gèneres: balada, lai i estramps.
3. Poesia a la cort del jove Alfons IV. Jordi de Sant Jordi (m. 1424). Lectura cortesana de Petrarca.
4. Ausiàs March (1400-59). Cronologia de l'obra. Tradició literària. Cicles (Llir entre cards, Plena de seny, Mon darrer bé, poesies de mort). Altres poemes d'amor. Poesia moral i espiritual.
5. Posteritat d'Ausiàs March. Seguidors al s. XV. Transmissió impresa (1539-1633). Imitatio renaixentista en castellà i català.

Metodologia

Les lliçons ensenyen el context històric dels millors poetes catalans de l'època medieval. El curs, tanmateix, es fonamenta en la pràctica lectora a l'aula (física o virtual). Aquesta pràctica es concentra en (a) la traducció de textos antics al català actual, (b) el comentari de les fonts i (c) el debat per a la interpretació dels textos des d'un punt de vista de literatura comparada.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informará dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició del programa	30	1,2	1, 2, 5, 8, 11, 12, 13, 16, 18
Seminari (comentari de text)	17,5	0,7	3, 4, 5, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 18, 20
Tipus: Supervisades			
Presentacions orals (aula invertida)	9	0,36	2, 3, 6, 7, 9, 10, 14, 15, 17, 21
Tipus: Autònomes			
Cerca de documentació	10	0,4	1, 2, 7, 19, 21
Lectura crítica	30	1,2	3, 4, 11, 12, 13, 16, 18

Avaluació

L'avaluació és continuada. Per aprovar l'assignatura caldrà treure una nota mínima de 5.

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls, cadascun dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final: (a) mòdul de lliurament de treballs, en què s'avaluaran un o més treballs amb un pes global del 40%; (b) mòdul de presentacions, anàlisis i discussions de textos a l'aula (o via Teams etc.), amb un pes global del 10%; mòdul de proves escrites, amb un pes global del 50%. Les presentacions inclouran treball en equip.

En el moment de la realització de cada activitat avaluativa, el professor informará l'alumnat (via Moodle) del procediment i la data de revisió de qualificacions.

La recuperació consistirà en un examen escrit i/o la presentació del treball principal si no ha estat aprovat. Podran optar-hi els estudiants que hagin estat avaluats de 2/3 de la qualificació total i tinguin una qualificació final entre 3,5 i 4,9. La qualificació màxima de la recuperació és 5.

Serà considerat No Avaluable l'expedient de qui només hagi portat a terme menys del 30% de les activitats avaluatives.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. Si es produeixen diverses irregularitats en els actes, la qualificació final d'aquesta assignatura serà zero.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams etc., assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Presentacions orals	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21
Proves escrites (preparació i redacció)	50%	28,5	1,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21
Redacció de treball	40%	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21

Bibliografia

Badia, Lola (dir), Literatura medieval, II: segles XIV-XV (Barcelona: Enciclopèdia Catalana/Ajuntament/Barcino, 2014).

Riquer, Marfí de, Història de la literatura catalana: part antiga, 3 vols. (Barcelona: Ariel, 1964); 4 vols. (Barcelona: Planeta, 1984).

Badia, Lola, Tradició i modernitat als segles XIV i XV: estudis de cultura literària i lectures d'Ausiàs March (Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1993).

Andreu Febrer, Poesies, ed. M. de Riquer (Barcelona: Barcino: 1951).

Riquer, Marfí de, & Lola Badia (eds.), Les poesies de Jordi de Sant Jordi (València: Tres i Quatre, 1984).

March, Ausiàs, Poesies, ed. Pere Bohigas (Barcelona: Barcino, 2000).

Enllaços

Repertorio informatizzato dell'Antica Letteratura Catalana (RIALC): www.rialc.unina.it
www.narpan.net.